

SUMMA

PALVELUN TARJOAA TALOUSHALLINTOLIITON JÄSEN

2 2007

MCI

*Hallituksen
vastuu*

Kehitysideoita
ASIAKKAILTA

Lähipiirilainat ja -vakuudet

Osakeyhtiölaki ja verotus

VIIME VUODEN SYYSKUUSSA voimaantullut osakeyhtiölaki toi uusia mahdollisuuksia esimerkiksi yritysjärjestelyihin ja yritysmuodon muutostilanteisiin. Tällaisten mahdollisuuksien hyödyntäminen olisi monelle yrittäjälle hyvinkin järkevää useissa tilanteissa.

Kun kuitenkin verosäännöksiä ei ole tarkistettu osakeyhtiölain uudet mahdollisuudet huomioiviksi, jäävät uudet mahdollisuudet nykyisten verosäännösten johdosta valitettavasti käytännössä hyödyntämättä.

Osakeyhtiölakia säädettyä lähdettiin siitä, että uudistuksen verotukselliset vaikutukset ratkaistaan muussa lainsäädännössä. Näistä vaikutuksista on ollut **oikeudellista epävarmuutta**. Tämä on aiheuttanut päänvaivaa niin asiantuntijatahoille, tilitoimistot etunenässä, kuin yrittäjillekin.

Verohallitus on nyt esittänyt näkemyksensä uuden osakeyhtiölain verotuksellisista vaikutuksista maaliskuussa antamassaan ohjeessa. Se selvittää osaltaan asioita.

Näyttää kuitenkin sille, että muun muassa **uuden osakeyhtiölain ja kirjanpitosäännösten vaatimat muutokset monimutkaistavat entisestään** 40 vuotta vanhaa elinkeinoverolakiamme. Yrittäjät saavatkin varautua siihen, että laki tullaan uudistamaan lähivuosien kuluessa kokonaisuudessaan.

Juha Ahvenniemi
Toimitusjohtaja,
Talouhallintoliitto

Sisällys

HALLITUKSEN VASTUU

3

UUDEN OSAKEYHTIÖLAIN
VAIKUTUS VEROTUKSEEN

4

KEHITYSIDEOITA ASIAKKAILTA

Asiakastutkimuksen tekeminen kannattaa

6

Asiakastutkimus on yksi
keskeisimmistä johtamis- ja
kehittämisvälineistä.

SIVU 6

Tämän tiedoston jäljentäminen on kielletty

Hallituksen vastuu

Uusi OSAKEYHTIÖLAKI edellyttää hallitukselta entistä valppaampaa otetta.

Jos yhtiö ajautuu tilanteeseen, jossa oma pääoma on menetetty kokonaan, hallituksen on viipymättä tehtävä ilmoitus kaupparekisteriin. Jos oma pääoma on alle puolet osakepääomasta, hallituksen pitää ryhtyä toimiin tilanteen korjaamiseksi.

Maksukyvyttömyys vaikuttaa myös osinkoihin; varoja ei saa jakaa, mikäli jako aiheuttaa maksukyvyttömyyden edes tulevaisuudessa. Hallituksen onkin pystyttävä ennustamaan myös tulevia kassavirtoja.

Hallitus vastaa myös tilinpäätöstietojen oikeellisuudesta. Suurten yhtiöiden on tehtävä lisäksi toimintakertomus, joka sisältää erilaisia ennusteita, arvioita ja riskikartoituksia. Jos yhtiön tase sisältää

Hallitus vastaa tilinpäätöstietojen oikeellisuudesta.

aineettomia menoja, hallituksen pitää arvioida myös näiden vaikutuksia tuleviin tuloihin. Taseen ja tuloslaskelman lisäksi tilinpäätökseen tarvitaan aina liitetiedot, joista käyvät ilmi mm. yrityksen vastuut ja velkojen vakuudet.

Hallituksen jäsen voi joutua korvausvelvolliseksi, jos hän tahallaan tai huolimattomuudesta aiheuttaa yhtiölle, osakkeenomistajille tai muulle henkilölle vahinkoa. Ulkopuolisten osalta korvausvastuu edellyttää teon tahallisuutta tai tuottamusta.

Hallituksen jäsenen on pystyttävä

osoittamaan toimineensa huolellisesti etenkin tilanteissa, joissa yhtiön lähipiiriin kuuluva on saanut hyötyä. Hallituksen jäseneltä voidaan vaatia lähipiirin saamista hyödyistä vahingonkorvauksia, vaikka toimien tahallisuutta ei pystyttäisi osoittamaan.

Uusi osakeyhtiölaki on pidentänyt kanneaikojaa yleisesti viiteen vuoteen.

Lähipiirilainat ja -vakuudet yhtiössä

Uusi OSAKEYHTIÖLAKI toi mukanaan muutoksia myös yhtiön lähipiirilainoihin. Uudessa laissa kumottiin lähipiirilainoja ja -vakuuksia koskevat erityissäännökset. Tämä johtui lähinnä siitä, että lähipiirilainoja ja -vakuuksia rajoittavat joka tapauksessa yhtiöoikeuden yleiset periaatteet, lähinnä velvollisuus toimia yhtiön etujen mukaisesti. Tämä tarkoittaa sitä, että on toimittava yksittäisen yhtiön etujen mukaisesti, eikä esimerkiksi emoyhtiön tai konsernin etujen mukaan.

Erityissäännösten kumoaminen poistaa ehkä hankalimman, konsernipoikkeukseksi kutsutun säännöksen. Tämän takia lainojen ja vakuuksien annossa korostuu tulevaisuudessa entisestään se, että lainalle tai vakuudelle on oltava antajayhtiön kannalta perusteltu liiketaloudellinen syy.

Yleisesti ottaen lainojen ja vakuuksien antaminen esimerkiksi konsernissa ylempänä olevalle yhtiölle vaatii aina vakuuttavia perusteluja. Sen sijaan emoyhtiön tytäryhtiölle myöntämät lainat, voivat vaikuttaa tytäryhtiön osakkeiden arvoon positiivisesti ja sen kautta myös emoyhtiöön. Tällöin lainan anto on hyvin perusteltua. Konsernikassojen käyttäminen voi luonnollisesti olla kaikkien osapuolten intresseissä. Kaiken kaikkiaan oleellista on, että lainoja ja vakuuksia annettaessa osakeyhtiössä toimitaan aina yhtiön oman edun mukaisesti.

Sairausvakuutusmaksut ja päivärahaosentti

SAIRAU SVAKUUTUSMAKSUT uudistuivat vuonna 2006 ja samassa yhteydessä päätettiin uuden päivärahamaksun perimisestä. Päivärahamaksulla palkansaajat ja yrittäjät osallistuvat mm. sairaus- ja vanhempainrahojen rahoittamiseen.

Päivärahamaksu määräytyy työtulon mukaan ja se sisältyy ennakonpidätysprosenttiin, eikä sitä siis peritä erikseen rahapalkasta. Vuonna 2007 palkansaajien päivärahaosentti on 0,75 prosenttia. Yrittäjiltä peritään korotettu päivärahamaksu, jonka suuruus on tänä vuonna 0,91 prosenttia. Päivärahamaksu on verotuksessa vähennyskelpoinen. Se otetaan verotuksessa huomioon vähennyksenä samalla lailla, kuin työntekijän eläkevakuutusmaksu ja työttömyysvakuutusmaksu.

Maininta päivärahaosentista löytyy esimerkiksi ennakonpidätysperusteissa ja verotuspäätöksessä.

 www.vero.fi

Uuden osakeyhtiölain vaikutus verotukseen

VIIME VUODEN SYYSKUUSSA tuli voimaan uusi osakeyhtiölaki. Uuden lain myötä yhtiöön voidaan nyt sijoittaa varoja ja palauttaa niitä takaisin osakkaille eräiltä osin aiempaa joustavammin. Tämä helpottaa yhtiön kulloisenkin pääomatarpeen mitoittamista.

Osinkoa vai pääoman palautusta?

Verohallitus on nyt antanut ohjeen, jossa tarkastellaan muun muassa varojenjakon verotukseen liittyvää kysymystä. Ohjeessa siis esitetään, mitä verotuksessa voidaan pitää nykyään osinkona ja mitä muuna pääomanpalautuksena ja miten näitä muita pääomanpalautuksia verotetaan.

Verohallituksen ohjeen lähtökohtana on, että osinkoa jaetaan yhtiön voittovaroista osingonjaolle säädettyä menettelyä noudattaen. Merkitystä ei ole sillä, onko yhtiön voitto mahdollisesti sisältänyt yhtiölle verovapaita tuloja. Voittovarojen jakoa käsitellään tästä huolimatta osinkona osakkaan verotuksessa.

Mikäli yhtiö jakaa osakkaan aikanaan yhtiöön sijoittamia varoja takaisin, varojen jakamista käsitellään verotuksessa pääomanpalautuksena. Pääomanpalautus rinnastetaan osakkaan verotuksessa osakkeiden kauppaan, vaikka todellisuudessa osakkeita ei luovuteta. Syntyneestä voitosta maksetaan 28 %:n suuruinen vero. Verotettavaa voittoa

ei kuitenkaan muodostu, jos palautettava määrä vastaa osakkeiden hankintamenoa. Verohallituksen ohjeessa on nimitäin todettu, että osakkeiden hankintamenoista vähennetään pääomanpalautusta vastaava määrä. Seuraava esimerkki valaisee tilannetta:

X Oy -nimisen yhtiön yhtiökokous teki 31.1.2007 osakeantipäätöksen. Osakas A maksoi 3 000 euron merkintähinnan. Siitä merkittiin osakepääomaan 500 euroa ja 2 500 euroa sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. A:n ennestään omistamien osakkeiden hankintahinta on ollut 1 000 euroa ja nyt siis yhteensä 4 000 euroa.

Myöhemmin X Oy:n yhtiökokous jakaa sijoitetun vapaan oman pääoman rahastosta varoja OYL 13 lukua noudattaen. Osakas A:n osuus palautuksesta on 1 500 euroa. Osakas A:n osakkeiden verotuksessa vähennyskelpoiseksi hankintahinnaksi

jää palautuksen jälkeen 2 500 euroa (4 000–1 500). Vaihtoehtoisesti A:n on mahdollisuus käyttää vastaisuudessa osakkeiden myyntitilanteessa myyntivoiton laskennassa ns. hankintameno-olettamaa. Hankintameno-olettamalla tarkoitetaan kauppahinnasta tehtävää kaavamaisista, omistusajasta riippuvaa vähennystä.

Huomaa tämä varojenjaossa

Osakeyhtiön osakkaat ovat voineet tehdä pääomansijoituksia, jotka on merkitty kirjanpidossa ns. sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon. Tähän rahastoon on saatettu viedä myös yhtiön tuottamia voittovaroja.

Pääomanpalautus rinnastetaan osakkaan verotuksessa osakkeiden kauppaan, vaikka todellisuudessa osakkeita ei luovuteta.

Verohallituksen näkemyksen mukaan vastainen rahastosta tehtävä varojen jakaminen on tulkittava pääomanpalautukseksi tai osingoksi pääomansijoitusten ja siirrettyjen voittovarojen suhteessa. Tämä täytyy siis ottaa huomioon varojenjaon verotuksellisia seuraamuksia pohdittaessa.

Keskustele tilitoimistosi kanssa

Lisätietoa ohjeesta ja sen merkityksestä verotukseesi saat sinua palvelevalta tilitoimistolta. Verotuksellisten kysymysten lisäksi varojen jakoon liittyy osakeyhtiölain asettamia vaatimuksia, joista tilitoimistosi myös neuvoo sinua.

Työnantajan kustannuksia perhevapaista tasataan aiempaa paremmin

TYÖNANTAJA VOI hakea Kelasta vuosilomakustannuskorvausta, jos hänen on maksettava työntekijälleen lomapalkkaa tai lomakorvausta perhevapaiden ajalta. Vanhempainpäiväraha-ajalta kertyy työsuhteen kestäessä vuosilomaa, sillä päiviä pidetään vuosilomalain mukaan työssäolopäivien veroisina.

Yksittäisten työnantajien kustannuksia perhevapaista tasataan vuonna 2007 aiempaa paremmin. Uusi järjestely koskee vuoden 2007 puolella alkaneita vanhempainpäivärahakausia.

Vuosilomakustannuskorvausta maksetaan jälkikäteen vanhempainpäivärahakausien päätyttyä kaikista työntekijän vuosilomapäivistä (myös säästövapaaseen siirretyistä). Hakuaikaa vanhempainpäivärahakauden päättymisestä on kuusi kuukautta.

Tilintarkastajan valinta

TILINTARKASTUSLAIN muutokset tulevat voimaan 1.7.2007. Uuden lain mukaan yritykselle valittavan tilintarkastajan tulee olla auktorisoitu, eli HTM- tai KHT-tilintarkastaja.

– Yhtiöt eivät enää saa käyttää maallikotilintarkastajia. Siirtymäsäännöksen mukaan jo valittu maallikotarkastaja saa toimia 31.12.2011 asti. Jos yhtiölle valitaan tilintarkastaja, on sen oltava auktorisoitu. Pienten yhtiöiden ei kuitenkaan tarvitse välttämättä hankkia tilintarkastajaa lainkaan. Uudessa laissa on määriteltävä rajat, joiden alle jäävät yhtiöt katsotaan pieniksi yhtiöiksi, kertoo KHT **Timo Tuokko**, Tuokko Tilintarkastus Oy:sta.

Pieneksi yhtiöksi lasketaan yhtiö, jossa enintään yksi seuraavista edellytyksistä ylittyy. Yhtiön taseen loppusumma on alle 100 000 euroa, liikevaihto on 200 000 euroa ja yhtiön palveluksessa on keskimäärin kolme henkilöä.

Yhdistykset saavat jatkossakin käyttää maallikotilintarkastajia. Tuokko peräänkuuluttaa kuitenkin myös yhdistysten ja pienten yhtiöiden hyötyvän tilintarkastajasta. Hänen mukaansa kannattaa miettiä tarkkaan, olisiko tilintarkastukseen pistettävä rahasumma kuitenkin kannattava panostus, kun sillä saadaan varmuus raha-asioista.

Kehitysideoita asiakkailta

Asiakastutkimus kerryttää arvokasta tietoa, jonka avulla yritys voi kehittää toimintaansa. Kun tuloksia osataan hyödyntää, tuloksena on tyytyväisempiä asiakkaita ja parempaa bisnestä.

Outi Airaksinen

SIAKASTUTKIMUS on yksi keskeisimmistä johtamis- ja kehittämis-

välineistä. Yrityksen on tunnettava tärkeimmän sidosryhmänsä eli asiakkaidensa tarpeet, toiveet ja odotukset paremmin kuin mitä tulee ilmi jokapäiväisessä kanssakäymisessä, markkinointijohtaja **Kimmo Karvinen** tutkimusyritys Promenade Research Oy:stä sanoo.

Kyse ei ole vain asiakkaiden tyytyväisyyden tutkimisesta. Tavoitteena

on kartoittaa yrityksen vahvuudet ja heikkoudet ja löytää kehittämis-kohteita.

Yleensä asiakastutkimuksia tehdään vähintään joka toinen vuosi. Sen avulla selviää, ollaanko kehittämisessä onnistuttu.

– Jotkut yrittäjät kokevat kiusaavansa asiakkaita, jos he tekevät kyselyitä joka vuosi. Se on harhaluulo. Kun kysely tehdään yrityksen maksaville asiakkaille, vastaajat ovat motivoituneita, Karvinen kuvaa.

Asiakastutkimus tarjoaa asiakkaille väylän antaa palautetta ja

Jo pelkkä kyselyn tekeminen on signaali asiakkalle, että yritys arvostaa heidän mielipiteitään.

saada sitä kautta parempia tuotteita ja palveluja, eli rahalleen enemmän vastinetta.

Markkinoinnin väline

Jo pelkkä kyselyn tekeminen on signaali asiakkaille, että yritys arvostaa heidän mielipiteitään. Saatuja tuloksia voidaan myös hyödyntää

▾ Asiakastutkimuksen ABC

Asiakastutkimus voidaan toteuttaa internetissä, paperilomakkeilla tai puhelimella.

– Nettikysely on suositeltavin, jos se on mahdollista toteuttaa. Sen käyttöä puoltaa edullisuus, nopeus ja vastausten laatu. Siinä asiakkaalle lähetetään sähköpostilla kyselylinkki, josta pääsee nettikyselyyn, **Kimmo Karvinen** sanoo.

Yleensä asiakkaat vastaavat kyselyyn nimettöminä, jolloin palaute on rehellistä.

Kyselyssä on hyvä olla sekä numeraalisia arvioita että avoimia kysymyksiä. Avoimista kysymyksistä saa konkreettisia kehitysideoita, kun taas numeraalisilla arvioilla pystytään seuraamaan kehitystä.

Kysely saattaa kannattaa rajata esimerkiksi asiakkaisiin, jotka ovat viimeisten 12 kuukauden aikana olleet yrityksen asiakkaina. Vastausprosenttia voidaan parantaa esimerkiksi arpomalla vastanneiden kesken tuotepalkintoja. Se ei kuitenkaan ole välttämätöntä.

Jälkikäteen vastanneita on hyvä kiittää ja kertoa, että yritys tulee kehittämään toimintaansa saamansa palautteen perusteella.

markkinoinnissa etenkin, jos tutkimuksen on tehnyt riippumaton tutkimuslaitos.

Räätälöityjen asiakastutkimusten hinnat alkavat yleensä parista tuhannesta eurosta ylöspäin.

– Se on varmasti hintansa arvoisen. Siitä saadaan konkreettisia kehitysideoita toiminnan eteenpäin viemiseksi, Karvinen sanoo.

Tutkimuksen tekeminen kestää yleensä muutamasta viikosta 1–2 kuukauteen. Kysymykset suunnitellaan niin, että tulokset eivät voi olla pelkästään mairittelevia.

– Negatiivisia kommentteja ei pidä pelätä, sillä juuri ne asiat halutaankin esille, joihin asiakkaat eivät

ole täysin tyytyväisiä. Se avaa yrittäjän silmiä, kun hän tiedostaa toimintansa heikkoudet ja vahvuudet, Karvinen sanoo.

Hyöty irti tuloksista

Pelkkien keskiarvojen perusteella toimintaa on vaikea kehittää. Tuloksia pitää pilkkoa ja katsoa vastusten taakse. Vastauksista voidaan esimerkiksi selvittää, miksi jotkut asiakkaat eivät ole valmiita suosittelemaan yrityksen tuotteita tai palveluja lähipiirilleen.

– Tutkimusta ei saa jättää puolitiehen. Vain viemällä tutkimustulokset käytäntöön voidaan parantaa

menestystä. Yrityksen pitää ottaa vakavasti palautteet ja hioa omia prosessejaan. Ajan myötä sen pitäisi heijastua myös taloudellisessa tuloksessa, Karvinen sanoo. ↩

Tilitoimistojen asiakastytyväisyystutkimus

Toukokuussa käynnistyy usean tilitoimiston yhtäaikainen asiakastytyväisyystutkimus. On mahdollista, että saatte lähiaikoina kyselyn omalta tilitoimistoltanne.

Tilitoimistosi on Taloushallintoliiton jäsen,
Taloushallintoliiton jäsen noudattaa hyvää tilitoimistotapaa.